

Sygn. akt I C 1640/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sądowy Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 maja 2016 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 29.849,63 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. K. kwotę 27.968,63 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych 63/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 10 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. K. kwotę 5.744,49 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(...)

UZASADNIENIE

Powód K. K. wniósł pozew przeciwko (...) S.A. o zapłatę kwoty 29849,63 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2014r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu podał, że zawarł z pozwaną umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC budynków rolnych, położonych we wsi (...), na okres od 8 lutego 2014r. do 7 lutego 2015r. Umowa obejmowała ubezpieczenie szkód, wyrządzonych przez ogień. W dniu 2 listopada 2014r., w wyniku pożaru, spaleni uległ m.in. budynek stodoły, o konstrukcji drewniano – murowanej, pokryty blachą, ubezpieczony na sumę 55.300 zł. Umowa ubezpieczenia uwzględniała stopień zużycia budynku w wysokości 45%. Powód wskazał, że podejmuje się jego odbudowy. Po przeprowadzeniu podstępownia likwidacyjnego, decyzją z dnia 9 grudnia 2014r., pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 25.450,37 zł. Powód odwołał się od tej decyzji w oparciu o prywatny kosztorys, z którego wynika, że wysokość szkody wynosi 75.795,63 zł. Ubezpieczyciel odmówił przyznania odszkodowania ponad wypłaconą kwotę. Zdaniem powoda, kwota przyznanego odszkodowania jest zaniżona i nie rekompensuje doznanej szkody. Powód wskazał, że wysokość szkody przekracza sumę ubezpieczenia przedmiotowego budynku, co powoduje, że ubezpieczyciel odpowiada jedynie do wysokości sumy ubezpieczenia. Zdaniem powoda, wysokość szkody powinna być ustalona w oparciu o przepis art. 68 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli, zgodnie z którym wysokość szkody ustala się na podstawie kosztorysu, wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił, że przedmiotowy budynek został ubezpieczony według wartości rzeczywistej, a więc z uwzględnieniem zużycia technicznego oraz do stanu sprzed

pożaru, a więc bez uwzględnienia ulepszeń, które bezzasadnie zostały przyjęte przez powoda w sporządzonym na jego zlecenie kosztorysie. Zarzucił, że kosztorys powoda zawiera liczne uchybienia, nie uwzględnia zużycia technicznego budynku, obejmuje roboty i materiały, które spowodują ulepszenie budynku, a nie jego przywrócenie do stanu sprzed pożaru.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W wyniku pożaru z dnia 2 listopada 2014r. zniszczeniu uległy obiekty budowlane, położone na nieruchomości powoda w (...), w tym budynek stodoły, drewniano – murowany, o powierzchni 123,56 m², ok. 100-letni, objęty umową ubezpieczenia z dnia 8.02.2014r., zawartą pomiędzy stronami. Pożar miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Wobec poważnych zniszczeń budynku powód rozebrał w całości pozostałość po spalonej konstrukcji dachowej, stropu drewnianego, spalonych elementów obicia ścian i spalonych wrót. Przed pożarem budynek znajdował się w stanie technicznym dobrym, był użytkowany w gospodarstwie rolnym powoda, który dokonywał w nim drobnych remontów i konserwacji, dbał o stan techniczny budynku. Wartość prac i materiałów niezbędnych do odbudowy (odtworzenia) budynku wynosiła 67.197,28 zł (netto).

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa Z. K. (k-93 i nast.);

zeznania świadka E. B. (k-86v.)

zeznania świadka A. K. (k-86v.)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym było, że suma ubezpieczenia przedmiotowego budynku została określona w umowie według wartości rzeczywistej na 55.300 zł, z uwzględnieniem stopnia zużycia budynku w wysokości 45%.

Zgodnie z przepisem art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (j.t. Dz.U.2013.392 ze zm.), w przypadku podejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku, wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69, na podstawie kosztorysu, wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Wysokość szkody w budynkach rolniczych: 1) zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy; 2) zwiększa się w granicach sumy ubezpieczenia o udokumentowane koszty uprzątnięcia miejsca szkody w wysokości do 5% wartości szkody (art. 69 powołanej ustawy).

Powołany przepis art. 68 (z uwzględnieniem art. 69) ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wprowadza reguły ustalania wysokości szkody, modyfikujące ogólne zasady, wynikające z kodeksu cywilnego (art. 361 § 2 k.c.). W odniesieniu do ubezpieczenia obowiązkowego budynków rolniczych ma zastosowanie tzw. odpowiedzialność za pierwsze ryzyko, nie zaś odpowiedzialność proporcjonalna, która polegałaby na tym, że wypłacone odszkodowanie pozostawałoby w takiej proporcji do wysokości poniesionej szkody, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości przedmiotu ubezpieczenia (tak: wyrok SA w Rzeszowie z dnia 13.02.2014r., I ACa 567/13, LEX nr 1477298). Przy szacowaniu wysokości szkody zastosowanie znajdują reguły z art. 361 § 2 k.c. z modyfikacjami wynikającymi z art. 68-69 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, dotyczącymi raczej metody ustalania wysokości szkody aniżeli celu, który ma

zrealizować odszkodowanie (tak: wyrok SA w Rzeszowie z dnia 13.09.2012r., I ACa 233/12, LEX 1254470). Prawidłowe szacowanie szkody powinno zatem być oparte w pierwszym rzędzie na wytycznych, zawartych w art. 68. Następnie, tak ustalona wysokość szkody powinna zostać odpowiednio umniejszona lub powiększona zgodnie z art. 69 pkt 1 i 2 powołanej ustawy. Powołane przepisy de facto stanowią o rozmiarze odpowiedzialności ubezpieczyciela. Świadczeniem zakładu ubezpieczeń jest odszkodowanie, odpowiadające oszacowanej szkodzie i mieszczące się w granicach sumy ubezpieczenia. W niniejszej sprawie wartość szkody ustalono w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu budownictwa Z. K. (k-93 i nast.), który oszacował wartość prac i materiałów niezbędnych do odbudowy (odtworzenia) budynku na kwotę 67.197,28 zł (netto). Opinię biegłego oceniono, jako wiarygodną, sporządzoną w sposób rzetelny, jasny i fachowy.

Z treści art. 68 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy, nie wynika, aby ustalone koszty naprawienia szkody miały być pomniejszane o ustalony w dokumencie ubezpieczenia stopień zużycia budynku. Odszkodowanie z ubezpieczenia mienia musi odpowiadać wysokości szkody oraz mieścić się w granicach sumy ubezpieczenia (art. 13 ust. 3 ustawy). Celem ubezpieczenia obowiązkowego jest bowiem umożliwienie ubezpieczonemu naprawy zniszczonego na skutek zdarzeń losowych mienia. Ubezpieczyciel powinien więc wypłacić odszkodowanie równe wysokości poniesionej przez ubezpieczonego szkody, jednak z uwzględnieniem ograniczenia odpowiedzialności do wysokości sumy ubezpieczenia (tak: wyrok SA we Wrocławiu z dnia 21.08.2013r., I ACa 748/13, OSAW 2014/4/313).

W przypadku, gdy suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Sąd podziela opinię biegłego, że w niniejszej sprawie, okres faktycznego zużycia należy liczyć od 8.02.2014r. do 2.11.2014r., a więc ~9 miesięcy, tj. 0,34 % w stosunku do sumy ubezpieczenia określonej w umowie. Nieuprawnione i niezgodne z powołanym wyżej przepisem było zatem stanowisko pozwanej, postulujące obniżenie odszkodowania o 45% za okres użytkowania, wynoszący 9 miesięcy. Mając zarazem na uwadze, że wartość szkody przewyższa sumę ubezpieczenia oraz przy pomniejszeniu odszkodowania w związku z technicznym zużyciem w okresie od 8.02.2014r. do 2.11.2014r., należne powodowi odszkodowanie powinno wynosić 53.419,80 zł. Skoro pozwana wypłacił dotychczas powodowi kwotę 25.450,37 zł, zasądzono na rzecz powoda różnicę, tj. kwotę 27.968,63 zł. Odsetki ustawowe zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia następnego po wydaniu przez pozwaną decyzji, przyznającej odszkodowanie w zaniżonej kwocie. W dniu 10.12.2014r. pozwana była już w opóźnieniu w zapłacie należnego odszkodowania, które powinna była obliczyć i wypłacić w ustawowym terminie 30 dni od zgłoszenia szkody, zgodnie z obowiązującymi przepisami, czego nie uczyniła w postępowaniu likwidacyjnym, narażając się na obowiązek zapłaty odsetek (art. 445 kc w zw. z art. 481§1 i 2 kc i art. 817 kc).

Orzeczenie o kosztach w pkt III wyroku oparto na przepisach art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 98§1 i 3 kpc i art. 109§1 i 2 kpc, przyjmując, że powód tylko nieznacznie uległ co do swego żądania. W skład kosztów procesu, które pozwana, jako przegrywająca, powinna zwrócić powodowi wchodzi: opłata sądowa od pozwu – 1493 zł, wykorzystana zaliczka na biegłego 1834,49 zł, wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym – 2400 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł.